

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

Svmmarivm Homilliæ Qvinqvagesimæ Seqventis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

ministros, sicut decet Dei ministros, & qui no-
nerunt, auctoritate & potestate praeeminere,
sibi à Deo communicata. Nobiles qui tam festi-
uo concursu cathedram meam circumcincerunt:
Et nunc commendo vos Deo; qui reddat illos ita
moribus & anima illustres, quales se esse in na-
tura gloriantur. Matronæ illustrissimæ, valde
illustres, & illustres debitor sum silentio & de-
uotioni, quæ conueniatis: *Et nunc commendo vos
Deo*: qui vos tanta faciat in anima uenustate
conspicuas, quanta in corpore fulgere concipi-
scitis. Diuites qui tanta adlitterunt attentione
seculi consilia percipientes Euangelica, manuf-
que ad eleemosynas extendunt nos ordina-
rias: *Et nunc commendo vos Deo*: deprecans
eum illa uobis tribuat viscera misericordiae, qui-

bus optabat Apollolus huius mundi soliti de-
tes opulentiores. Pauperes, qui uelitis defici-
do facultatibus uestræ uilitatis auidi coactiones
frequentibus assidui: *Nunc commendo vos Deo*,
qui constantem uobis tribuat patientiam, &
aptum necessitati remedium. Porule breuiter-
lis, & piissimi parochiani, qui uoluptate pimo-
stus uos sermones meos audire singula: *Com-
mendo vos Deo*: ut ipse iis omnibus occurrat
bundantissime in quibus ego delecti, atque diu-
nae eius gratiæ uerbum omne restituerit in-
modum, omnes reparet rupturas, illuminet in-
tellectus, inflammet uoluntates, dirigat aduersus
gressus deducat, negotia secundet. sceleribus
ignoscat, gratiam in hac uita largiantur & in alie-
ra gloria coronet sempiterna. Amen.

S V M M A R I V M

HOMILIÆ QVINQVAGESIMÆ SEQUENTIS.

MYSTICAM continet S. Euangelium sermocinationem, quam
Christus Dominus habuit cum insigni illo magistro legi, &
Principe Synagogæ Nicodemo, circa subtilem ueritatis Theo-
logicæ quæstionem, quam nosse desiderabat, ut certam ueritatis
uiam agnosceret. Hanc Dominus orditur illi prælegere primam
collocans fundamentum; necessariò nouam sequi essentiam,
nouam natiuitatem, nouam vitam, homines nouos nouamque
regenerationem. *Amen dico tibi, nisi quis renatus fuerit de nouo, non potest introire in regnum
Dei.* Enodat Christus difficultatem, quam Nicodemo proposita doctrina pariebat,
& pro solutione disputat de Ecclesiæ suæ fundatione: quæ mundus nouus est &
spiritualis. In sancta uerò Cruce eius statuit firmitatem. Ut autem hoc illi signifi-
cet alludit ad historiam quam refert Spiritus S. in L. Num. c. 21. de populi illius
seditione, tot tantisque receptis beneficiis ingratiissimi, quibus eum Dominus cum-
mulauerat, dum illi de petra aquam educit, ut mel dulcissimam & panem de celo
Angelicis pistum manibus, aliaque quàm plurima. Necdum debitas Deo laudes de-
dit sed insuper totus in seditionem uersus populus aduersus Deum detractione
mordax non toleranda, panem ab illo receptum aspernat. Et Manna fastidientem,
diuinaque turpiter potentia derogans, ait: *In fraudem nos Deus induxit, dum de
Ægypti seruitute uindicauit. Tantam sic Deus impudentiam est execratus, ut ad
supplicium culpæ conformem in populum serpentes miserit ignitos, à quibus mox
uiuio igne succensu depetibant, tum facti penitentes ad Moysen recurrunt. Moyses
autem supplicem Deo pro populo libellum offert, rogatque indulgentiam. Ignis
scit populo Dominus, atque in tanti mali remedium serpentem iubet erigi autem
in stipite, quatenus illum à serpentibus morsu aspicientes pristinam salutem asse-
querentur.*

querentur. Eodem, inquit, modo, mea fiet in Cruce exaltatio, vt regnum meum
 electorum eleuetur: qui in virtute crucis mee mortisque sunt saluandi: Sicut Moy-
 ses exaltauit serpentem in deserto, ita exaltari oportet filium hominis, vt omnis qui credit in
 ipsum, non pereat, sed habeat vitam aeternam. Itaque ad glorię S. Crucis expositionem,
 cuius hodie festiuam Ecclesia celebrat Inuentionem, ad quinque reducit puncta,
 a Primum sit: quod omnis essentia, vita spiritualis, & quidquid virtutis bonique
 filiget in Ecclesia, dependeat & procedat de Cruce Saluatoris. b Secundum: quod
 Christus exaltatus in Cruce nostrorum remedium sit peccatorum. Quia verò ser-
 pens hic aeneus eius figuram expressit in stipite erectus, virtutem habuit sanandi ab
 inguitis infectos serpentibus. c Tertium: exaltationem nominis Christi, & regni
 eius principium in Cruce fundari: quare tandiu illa durabit, quamdiu gloriosum
 Christi regnum perseverabit. d Quartum: quod in commutationem, eius, quod
 Crux Christi ex sit in humili ad supremam & eminentissimam extulit dignita-
 tem, eam etiam Christus Dominus ad supremam primamque extulit adorationem
 soli Deo conuenientem. e Quintum: Per ipsam nostra conquirenda est saluatio;
 sicut per eam suum Christus regnum obtinuit: hæc etenim est quæ nobis prædicat,
 omnes nos esse Christi, nobisque manifestat quid sit peccatum, vt illud toto studio
 fugiamus; talis etenim est erga homines Dei amor, quatenus per seum obstri-
 ctam sequamur patientiã, obedientiã, pietatis, & amoris inimicorum, quam no-
 bis prædicat.

a f. 12.
 b f. 3.
 c f. 5.
 d f. 7.
 e f. 10.
 11.

§. 1. Christus in Cruce totam Ecclesia sua sum-
 dit ad seculum & quid, quid in eo boni com-
 medatur: eo modo quo pro maiori securi-
 tate fundauerat super mare totam vniuersi
 machinam.
 §. 2. Maiori proprietate vocatur Crux Christi
 arbor vite spiritualis Ecclesie, quam illa
 quam Deus plantauit in paradiso ad vita-
 coporea conseruationem.
 §. 3. Compulerunt Deum peccata & sacrilega
 populi sui transgressiones, vt eos omnes de-
 leat per serpentes ignotos, quos immisit.
 Quamuis dum ad eum per penitentiam re-
 curunt, eis contra morsum remedium festinè
 prouideat.
 §. 4. Serpens anem iubente Deo per Moysen
 in stipite erectus in remedium mori un-
 gnitorum serpentum virtute viguit sanan-
 di: quia symbolum fuit Christi in Cruce
 exaltati.
 §. 5. Exaltatio nominis Christi eiusque sacra-
 tis gloriã corporis arbori S. Crucis in-
 medatur, sicut ea quam fecit in stipite

Serpentis aenei exaltatio.
 §. 6. Ex Christi Domini exaltatione in Cruce
 regnum accepit principium, quod dixit I-
 saias ex quatuor terra partibus efforman-
 dum.
 §. 7. Mortuus in cruce Christus eam ad tantum
 extulit gradum, vt ex statu maxim: viii &
 abiecto, quo apud homines in mundo labo-
 rabat, digna reddita sit summa adoratione
 soli Deo conuenienti.
 §. 8. In gratitudinem quod Crux medium sue-
 rit eminentissima Christi exaltationis illam
 ipse Saluator ita exaltauit, vt ipsa sublimius
 etiam per absolutam Dei potentiam nequeat
 exaltari.
 §. 9. Ad amplorem Crucis gloriã, tanto illa
 tempore durabit, quam o gloriosum Dei Re-
 gnum; quia ab utroque Sanctorum gloria
 dependet & beatitudo.
 §. 10. Crucis signum in altum erectam. Pri-
 mo: significat te per ipsam debere tuam
 affectus saluationem, sicut per ipsam Chri-
 stus suum affectus est regnum. Secundo:

11.
 12.
 13.
 14.
 15.
 16.
 17.
 18.
 19.
 20.
 21.
 22.
 23.
 24.
 25.
 26.
 27.
 28.
 29.
 30.
 31.
 32.
 33.
 34.
 35.
 36.
 37.
 38.
 39.
 40.
 41.
 42.
 43.
 44.
 45.
 46.
 47.
 48.
 49.
 50.

te totum esse Christi. Tertio: ipsam esse
contra inimicos tuos forte propugnaculum.
S. II. Crux perpetua est Prædicator vobis in-
dicans qua facienda conueniant. Nobis et-

iam exponit quid sit peccatum, quid sit
amor Dei: nec non docet nos patientiam,
obedientiam, pietatem amorque inimicorum.

HOMILIA I. IN FESTO INVENTIONIS

Sanctæ Crucis.

Sicut Moyses exaltauit serpentem in deserto, ita exaltari oportet Filium
hominis. Ioann. 3.

I
Eccle-
siaz cõ-
gratu-
landũ
de in-
uenta
Cruce.
Luc. 15.
9.

Rbitrans est D. Petrus Damianus
Cardinal. contigisse S. Eccle-
siaz quod olim mulieri, de qua para-
bolam Christus in mediu pro-
fert: quæ pluribus diues monili-
bus margaritam vnam forni-
to perdidit preciosissimam, suoque orna-
tu maxime necessariam: hinc prægrau dolet
tristitia, tantumque angitur, vt reiecta omni quie-
te, eam queritura verrat domum & euerat, imo
& cunctos eius euerat angulos, quam cum in-
uenit tanto completur gaudio, quanto fuerat
mœrore ex eius perditione consumpta: Ita vt
se teneri iudicauerit, amicorum & vicinarum
cortum in vnum conuocare, vt sibi ob inuentam
dragmam bene apprecentur: *Conuocat amicos
& vicinas, dicens: Congratulamini mihi, quia
inueni dragmam quam perdideram.* Præolaris
abundabat Ecclesia monilibus, quibus à sponso
suo charissimo affatim ornata fuerat & locuple-
tata; talibus, vt eius comparatione purissimi ad-
amantes, gemmæ splendidissimæ, & rubini so-
lis fulgore rutilantes vtilissimum illeceus esse vi-
deantur; Aurum Arabiæ lutum est & argentum
sordet vt puluis. Hæc autem ea erant, quæ no-
stræ fetuerant instrumenta Redemptioni, qui-
bus pretiosus Christi sanguis dignitate conuul-
serat inflatam: sunt autem hæc: corona, spinæ,
clauis, lancea, spongia, arundo, iudicium, mo-
numentum: porro perditur gemma illa ceteris
eminentior S. Crux: tantum enim præualuit
diaboli peruersitas, vt cooperantibus Iudæis sub
terra loco regeretur ita secreto, vt nullis esset

ipsa manifesta, itaque abscondita, vt testis D. Am-
brosius iam illam cooperuissent heretici & ardentia
illoque modo circa ducentos annos lan-
Non inferiori quærebatur diligenter Mater Ec-
clesia hoc diuitiarum suarum, ornamento præ-
gnus, quæ aliâ gemmam sciam perditam, quæ
dem sponsi sui beneficio, plurimâ adhibita ob-
gentia illam inuenit operta & studio Mæstæ
matris Constantini Imperatoris. Vnde raro
subiicit gaudio Mater Ecclesia, vt iustum esse
censeat de hoc festiuium lætæque iusticiæ
quo cunctos suos vicinos & incolas conuocet, ita
de tanta illi fortuna forteque optima congratul-
lentur. Ideo nos hodie in vnum collige, ad
q̃e: *Congratulamini mihi: quia inueni drag-
mam meam quam perdideram.* Vt autem merito
gaudeamus quàm merito Ecclesia eminet, agens
de dragmæ huius dignitate & valore. Hæc
tem ita later in cruce abscondimus, vt eam con-
fiales nequeant oculi intueri, sed nec ipsa
intellectum, sint hec supremorum Scripturæ
nisi gratia Spiritus S. eos illuminet; illam
tur intercedente cœlestium Regina pollicetur
Ans Maria.

S. I. Ch.